

Unofficial Translation

Hindi opisyal na pagsasalin

**Impormasyon tungkol sa mga katanungan sa balota sa paparating na reperendum sa Alberta
Para sa pagsasalin sa maraming wika**

TANONG SA BALOTA 1

Sinusuportahan mo ba ang Pamahalaan ng Alberta sa pagkuha ng higit na kontrol sa imigrasyon? Ito ba ay upang mabawasan ang imigrasyon sa mas napapanatiling antas, bigyan ng prayoridad ang pang-ekonomiyang imigrasyon at bigyan ng unang prayoridad ang mga taga-Alberta sa mga bagong pagkakataon sa trabaho?

Ang Alberta ay may humigit-kumulang 200,000 katao nang ito ay naging isang lalawigan noong 1905. Ngayon, higit sa 5 milyong tao ang nakatira dito. Lumaki ang Alberta dahil sa mga taong naninirahan at nagtatrabaho rito, kasali na ang mga bagong dating.

Hinihiling ng Alberta na magkaroon ng higit na masasabi sa pagpili ng mga imigrante na makatutulong sa ekonomiya. Ito ay mahalaga pa rin. Kailangan din ng Alberta ang mga antas ng imigrasyon na maaaring suportahan ng mga komunidad, serbisyong pampubliko at ekonomiya.

Ang kasalukuyang mga antas ng imigrasyon na itinakda ng pederal na pamahalaan ay naglalagay ng bigat sa mga serbisyo ng Gobyerno ng Alberta tulad ng pangangalaga sa kalusugan at edukasyon. Maaari nitong gawing mas mahirap i-akses ang mga serbisyo at mas magastos. Nais ng pamahalaan ng Alberta na magkaroon ng higit na kontrol upang mas maging epektibo ang imigrasyon para sa mga taga-Alberta at mga bagong dating.

TANONG SA BALOTA 2

Sinusuportahan mo ba ang Pamahalaan ng Alberta na magpasimula ng isang batas na ang mga mamamayan lamang ng Canada, permanenteng residente at mga indibidwal na may aprubadong katayuan sa imigrasyon ng Alberta ang magiging karapat-dapat para sa mga programa na pinondohan ng lalawigan? Kabilang sa mga programang ito ang pangangalagang pangkalusugan, edukasyon at iba pang mga serbisyong panlipunan?

Ang tanong na ito ay nagtatanong kung dapat bang limitahan ng Alberta ang mga programang pinondohan ng probinsya sa mga mamamayan ng Canada, permanenteng residente at mga taong may katayuan sa imigrasyon na inaprubahan ng Alberta. Hindi magagamit ng mga taong walang pahintulot ng Alberta ang mga programang ito. Ang layunin ay tumulong na mapanatiling abot-kaya ang mga serbisyong pampubliko.

TANONG SA BALOTA 3

Sinusuportahan mo ba ang Pamahalaan ng Alberta sa pagpapakilala ng isang batas na nag-aatas sa lahat ng hindi permanenteng ligal na imigrante na manirahan sa Alberta nang hindi bababa sa 12 buwan bago maging kwalipikado para sa anumang programa ng suportang panlipunan na pinondohan ng probinsiya?

Ang tanong na ito ay nagtatanong kung ang mga pansamantalang residente ay dapat manirahan sa Alberta nang hindi bababa sa 12 buwan bago sila makakuha ng mga programa sa suportang panlipunan na pinondohan ng probinsiya. Maaaring kabilang sa mga programang ito ang mga

Unofficial Translation

Hindi opisyal na pagsasalin

subsidiya sa pangangalaga ng bata, tulong ng mag-aaral, mga benepisyo at suporta sa kita. Ang layunin ay panatiliing magagamit at abot-kaya ang mga programang ito.

TANONG SA BALOTA 4

Sinusuportahan mo ba ang Pamahalaan ng Alberta na naniningil ng makatwirang bayad sa mga indibidwal na may di-permanenteng katayuan sa imigrasyon na naninirahan sa Alberta upang magamit nila at ng kanilang mga pamilya ang mga sistema ng pangangalagang pangkalusugan at edukasyon?

Ang tanong na ito ay nagtatanong kung ang mga pansamantalang residente ay dapat magbayad ng makatwirang bayad upang gamitin ang pampublikong pangangalaga sa kalusugan at edukasyon habang sila ay may pansamantalang katayuan. Ang bayad ay titigil kung sila ay naging mamamayan ng Canada o permanenteng residente. Ang layunin ay para sa mga pansamantalang residente na tumulong sa pagbabayad para sa mga serbisyong ginagamit nila sa Alberta.

TANONG SA BALOTA 5

Sinusuportahan mo ba ang Pamahalaan ng Alberta na magpasimula ng isang batas na humihiling sa mga indibidwal na magbigay ng katibayan ng pagkamamamayan upang bumoto sa isang halalan sa lalawigan ng Alberta? Ang patunay ng pagkamamamayan ay maaaring isang pasaporte, sertipiko ng kapanganakan o kard ng pagkamamamayan.

Kung ang tanong na ito ay pinagtibay, ang mga botante ay kailangang magpakita ng patunay na sila ay mga mamamayan ng Canada bago bumoto sa mga halalan sa lalawigan ng Alberta. Maaaring kabilang sa patunay ang isang pasaporte, sertipiko ng kapanganakan, citizenship kard, o lisensya sa pagmamaneho sa Alberta o ID kard na may marka ng pagkamamamayan. Ang layunin ay tiyaking ang mga karapat-dapat na mamamayan ng Canada lamang ang bumoto sa mga halalan sa lalawigan ng Alberta.

TANONG SA BALOTA 6

Sinusuportahan mo ba ang Gobyerno ng Alberta na nakikipagtulungan sa ibang mga lalawigan upang amyendahan ang Konstitusyon ng Canada. Ang pagbabago na ito ay magbibigay-daan sa mga pamahalaang panlalawigan, at hindi sa pederal na pamahalaan, na pumili ng mga hukom na itinalaga sa mga korte ng King's Bench at Apela ng probinsiya?

Ang Court of Appeal at Court of King's Bench ng Alberta ay mga pangunahing bahagi ng sistema ng hustisya. Ngayon, pinipili ng pederal na pamahalaan ang mga hukom na ito. Ang tanong na ito ay nagtatanong kung dapat bang magbago ang Konstitusyon upang piliin ng mga lalawigan ang mga hukom na ito sa halip.

Ang pagbabagong ito ay mangangailangan ng pagbabago sa Konstitusyon ng Canada. Ang mga pagbabagong ito ay maaaring makatulong sa Alberta na punan ang mga trabaho ng hukom nang mas mabilis at bigyan ang mga Albertan ng higit na masasabi kung sino ang magiging isang hukom, habang pinananatiling independyente ang mga hukom.

TANONG SA BALOTA 7

Unofficial Translation

Hindi opisyal na pagsasalin

Sinusuportahan mo ba ang Gobyerno ng Alberta at iba pang mga lalawigan na nagsusumikap na amyendahan ang Konstitusyon ng Canada para buwagin ang hindi nahalal na pederal na Senado?

Ang tanong na ito ay nagtatanong kung dapat makipagtulungan ang Alberta sa ibang mga lalawigan upang wakasan ang pederal na Senado. Sinasabi ng mga tagasuporta na ang mga Albertan ay dapat magkaroon ng higit na masasabi kung sino ang kumakatawan sa kanila sa Parlamento. Ang Alberta ay may anim na upuan sa Senado sa 105. Ang ilang rehiyon na mas maliit sa Alberta ay may mas maraming upuan kaysa sa atin.

TANONG SA BALOTA 8

Sinusuportahan mo ba ang Pamahalaang Alberta na nakikipagtulungan sa iba pang mga lalawigan upang baguhin ang Konstitusyon ng Canada upang payagan ang mga lalawigan na huwag sumali sa mga programa ng pederal. Maaaring kabilang dito ang pangangalagang pangkalusugan, edukasyon at mga serbisyong panlipunan. Hindi mawawala sa mga probinsya ang nauugnay na pederal na pagpopondo para magamit sa mga programang panlipunan nito?

Ang Canada ay isang malaking bansa. Ang iba't ibang rehiyon ay may iba't ibang pangangailangan. Ang tanong na ito ay nagtatanong kung ang mga lalawigan ay dapat na magkaroon ng higit na kontrol sa mga programa sa mga lugar na sila ay karaniwang may pananagutan.

Ang pamahalaang pederal ay madalas na kumilos sa mga lugar ng probinsiya nang walang sapat na talakayan sa mga lalawigan. Kabilang sa mga halimbawa ang likas na yaman, kapaligiran, imprastraktura, pangangalaga sa kalusugan at mga serbisyong panlipunan.

Ang pederal na pera kung minsan ay may kasamang mga patakaran. Ang mga patakarang ito ay maaaring makaapekto sa kung paano nagpapatakbo ang mga lalawigan ng sarili nilang mga programa. Ang tanong na ito ay nagtatanong kung ang mga lalawigan ay dapat na makaalis sa mga programang pederal sa mga lugar ng probinsiya at matanggap pa rin ang kanilang bahagi ng pera na pederal para sa kanilang sariling mga programa.

TANONG SA BALOTA 9

Sinusuportahan mo ba ang Gobyerno ng Alberta na nakikipagtulungan sa ibang mga lalawigan upang amyendahan ang Konstitusyon ng Canada upang mas maprotektahan ang mga karapatang panlalawigan mula sa panghihimasok ng pederal. Ito ay gagawin sa pamamagitan ng pagbibigay ng prioridad sa mga batas ng lalawigan na nakikitungo sa probinsyal o nakabahaging mga lugar ng hurisdiksyon ng konstitusyon kaysa sa mga pederal na batas kapag ang mga batas ng probinsiya at pederal ay magkasalungat?

Ang Saligang Batas ng Canada ay nagbibigay sa mga lalawigan ng kapangyarihan sa mga lugar tulad ng likas na yaman, kuryente, pampublikong lupain, ari-arian at mga karapatang sibil. Minsan ang mga pederal at panlalawigang batas ay tumatalakay sa parehong isyu. Kung minsan ang mga batas ay hindi tumutugma. Sa ilang kaso, ang batas ng pederal ang nanalo. Ang tanong na ito ay

Unofficial Translation

Hindi opisyal na pagsasalin

nagtatanong kung ang batas panlalawigan ay dapat manalo sa panlalawigan o nakabahaging mga lugar kapag ang mga batas ay hindi tumutugma.

Ang pagbabagong ito ay gagawing mas malinaw ang mga panuntunan kapag ang mga pederal at panlalawigang batas ay hindi magkatugma. Sinabi rin nila na makakatulong ito sa pagprotekta sa mga desisyon na ginawa ng mga lalawigan.

TANONG SA BALOTA 10

Dapat bang manatili ang Alberta bilang isang lalawigan ng Canada? O, dapat bang simulan ng Gobyerno ng Alberta ang ligal na proseso na kinakailangan sa ilalim ng Konstitusyon ng Canada upang magsagawa ng isang may-bisang reperendum ng probinsiya kung dapat humiwalay ang Alberta sa Canada?

Pipili ang mga botante ng isa sa sumusunod na dalawang opsyon:

- **Opsyon 1:** Ang Alberta ay dapat manatiling isang lalawigan ng Canada.
- **Opsyon 2:** Dapat simulan ng Gobyerno ng Alberta ang legal na proseso na kinakailangan sa ilalim ng Konstitusyon ng Canada upang magsagawa ng isang **may-bisang reperendum** ng probinsiya kung dapat o hindi humiwalay ang Alberta sa Canada.

Ang tanong na ito ay hindi makakapaghiwalay kaagad ang Alberta sa Canada. Kung ang karamihan ng mga botante ay sumusuporta sa pagsisimula ng proseso, gagawin ng gobyerno ang mga legal na hakbang na kinakailangan upang magsagawa ng isang obligadong referendum sa paghihiwalay sa ibang pagkakataon.

Ang Pamahalaan ng Alberta ay nagtatanong ng tanong na ito para sa dalawang dahilan.

Una, hinahayaan ng batas ng Alberta ang mga tao na hilingin sa gobyerno na magsagawa ng reperendum kung sapat na mga botante ang pumirma ng petisyon sa loob ng apat na buwan. Sa kasong ito, humigit-kumulang 700,000 taga-Alberta ang pumirma sa mga petisyon kung ang lalawigan ay dapat manatili sa Canada o humiwalay. Ang pagdaragdag ng tanong na ito ay nagpapakita ng paggalang sa mga botante.

Pangalawa, ang isang kamakailang desisyon ng korte ay nagsabi na ang Alberta ay hindi maaaring magsagawa ng isang umiiral na reperendum sa paghihiwalay nang hindi muna nakikipag-usap sa First Nations tungkol sa mga posibleng epekto sa mga karapatan sa kasunduan. Ang Alberta ay nag-aapela sa desisyon. Hangga't hindi nagbabago o nabibigyang linaw ang desisyon, nananatili itong batas sa Alberta.

Ang Gobyerno ng Alberta ay ayaw maghintay ng maraming taon para sa proseso ng korte bago tanungin ang mga Albertan kung ano ang gusto nila. Gusto nitong talakayin ng mga Albertan ang isyu, bumoto sa buong probinsya, at magpasya kung ano ang susunod na mangyayari.